

Gørslev børnehus læreplan 2023

Alsidig personlig udvikling

De fællesskaber det enkelte barn indgår i, er med til at påvirke og forme barnets personlige udvikling. Det har stor betydning for denne proces, at voksne engagerer sig i og møder barnet som den person, det er, med anerkendelse for samme.

Barnets alsidige personlige udvikling hænger nemlig tæt sammen med, at voksne anerkender dets ret til blot at være og at barnet har værdi i sig selv. Det nu som barnet befinder sig i, er en proces som handler om at, barnet skal lære sig selv at kende gennem stabile og trygge relationer. Barnets vej til en positiv personlig udvikling, der er karakteriseret ved tryghed, sikkerhed og selvværd, går gennem sikker tilknytning. Et lille barn skal kunne knytte sig til stabile omsorgspersoner, som giver det fysisk og emotionel omsorg, er sensitive over for barnets udtryk og behov, er interesserede i det og følge barnets initiativer op med god og tydelig respons samt anerkendelse af dets udvikling.

I Gørslev børnehus arbejder vi på et fundament af ICDP. ICDP er en forkortelse for "International Child/Caregiver Development Programme" og er et internationalt forebyggelsesprogram, der er udviklet af de norske professorer i psykologi Karsten Hundeide og Henning Rye.

ICDP 8 samspilstemaer understøtter skabelsen af bedre vilkår for børn i deres individuelle udvikling af relation og samspil. Vi arbejder ud fra den nyeste udviklingspsykologiske viden, og bringer den i spil i praksis. ICDP sætter fokus på at sørge for menneskelig omsorg ved at aktivere empati og udvikle forældre og professionelles faglighed.

ICDP anvendes i mere end 50 lande og er baseret på FN-konventionen og børns rettigheder.

ICDP adskiller sig fra traditionelle udviklingsprogrammer ved primært at have fokus på at udvikle kulturen og de forskellige relationelle miljøer, vi indgår i. Det teoretiske grundlag for ICDP bygger på nyeste udviklingsteoretiske forskning om menneskets tilknytning og behov for positive relationelle samspil og på viden om medieret læring. Programmet er enkelt formuleret med henblik på at få det anvendt i praksis og bygger på 3 dialoger – en følelsesmæssig, en lærende og en regulerende dialog, som til sammen er grundlaget for arbejdet med mennesker i udvikling og læring, på en positiv vis.

I praksis kræver det træning og øvelse, ligesom det forudsætter en tryk kollegial og ledelsesmæssig ramme at arbejde med udgangspunkt i ICDP.

ICDP skal stråle igennem alle hverdagens tiltag, og i den alsidige personlige udvikling udtrykker vi det således, at børn har ret til og glæde ved, at bruge deres nysgerrighed igennem alle udviklingsprocesser, med voksne tæt på og i tilpas udfordring. De skal mødes på deres følelser, spejles og anerkendes for samme.

Det enkelte barn skal mødes individuelt, men samtidig dannes i fællesskabet – gennem gode sociale interaktioner og skabelsen af relationer og venskaber.

Det lille barn har mange forskellige udtryksformer. Sproget er mangfoldigt. Vi arbejder med:

- Sanserne
- Mimik og spejling
- Gestik og kropssprog
- Følelser og udtryk
- Relationer
- Talesprog

I Gørslev børnehus arbejder vi ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Dette betyder at vi som pædagogisk personale, skal gøre en indsats for at se barnets udviklingsniveau og individuelle behov.

Vi er i øjenhøjde med barnet når vi taler sammen. Vi viser glæde med både krop og mimik. Sætter ord på det lille barns handlinger og følger dets initiativer.

Allerede i vuggestuedelen, bruger vi ved morgensamling musik, sang og dans som udtryksform der understøtter barnets alsidige personlige udvikling, og talesproget. Vi benytter tegn til tale, dialogisk læsning og finder det desuden vigtigt at forbinde det lille barns hverdag i vuggestuen med hjemmet.

Vi arbejder med Pia Thomsens sprograppe som understøttelse af barnets sprogudvikling, i tæt samarbejde med forældrene.

Børnehavebarnet har et større talesprog, og her arbejder vi videre med udvikling af barnets selvforståelse og jeget. At fornemme hvem man er. At føle sig set, hørt og forstået gennem social interaktion og deltagelsesmuligheder.

Barnets kendskab til sig selv som person handler om, at det kan genkende egne følelser og give udtryk for sine behov, og samtidig forstår, at andre har følelser og behov ligesom det selv.

At kende sig selv som person er en forudsætning for at kunne udvikle empati. Barnets evne til at forstå andre afhænger af dets egen positive udvikling. Der er forskning der peger på, at de børn, der tidligst udvikler evnen til selvbevidsthed, også er de børn, der tidligst udviser social adfærd over for andre mennesker.

I børnehavetjenesten, er børnene delt i alder samt efter udvikling. Vi tilgodeser børns forskellige udviklingstrin, og understøtter dette ved at skabe fællesskaber hvor børnene kan spejle sig, lege jævnbyrdigt og udfordre nysgerrigheden i fællesskab.

Vi sigter efter at give børnene en hverdag med en ramme der indeholder god rytme og struktur, således at barnet føler sig tryk og genkender sin hverdag. Der skal være ro til fordybelse i de enkelte spørgsmål og læringsprocesser, til at kunne reflektere og folde verden ud, sammen med en voksen, en ven eller alene.

Barnet spørger: "Hvordan bliver tomater røde?" – Den voksne: "Det ved jeg faktisk ikke, lad os finde ud af det sammen."

Vi arbejder med at barnet skal styrkes både på selvværdet og selvtilliden. Det gør vi blandt andet også igennem vores inspiration af Reggio Emilias filosofi. Dette via processer, hvor barnet tegner sig selv, kan spejle sig i flere rum og sanser sig selv samt andre. Vi arbejder med at benævne egne, samt hinandens gode egenskaber.

I arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling ser vi efter blandt andet disse tegn:

- At barnet føler sig tryk, fordi dagtilbuddets hverdag er forudsigelig
- At barnet udviser nysgerrighed og interesse for omverdenen – og bliver mødt og værdsat for dette
- At barnet deltager aktivt i hverdagens indhold - og har indflydelse på den selv
- At barnet sætter ord på sine følelser - og bliver anerkendt på dem

- At barnet viser omsorg og forståelse for andre børn - og at vi får benævnt dette
- At barnet tager initiativer - og bliver mødt i disse af resten af fællesskabet
- At barnet deltager aktivt i samtaler / social interaktion
- At barnet kan udtrykke ønsker og behov, både verbalt gennem kropssprog og via mimik.

Social udvikling

"Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse."

Udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer foregår i fællesskaberne vi som individer bevæger os i. Det er her børn skal opnå følelsen af at høre til, være en vigtig del af denne sociale arena og hvor de kan øve, udvikle og gøre sig erfaringer med det at have indflydelse på leg, relationer og interaktion.

At erfare at vi er forskellige, mangfoldige, opfatter verden forskelligt men alle påvirke på forskellig vis og at dette er en værdi, fordi det skaber den dynamik, plads til foranderlighed og giver en stærk tolerance for alles positive udvikling, igennem dagtilbudslivet i Gørslev børnehus.

Her øver vi at behovsudsætte, vente på tur, give plads til hinanden og læse hinanden på krop, mimik og gestik. Dannelse af venskaber i og udenfor dagtilbuddet.

Gennem relationer udvikler børn sig selv, sprog, empati det at indgå i et samspil. Barnets læringsmiljø i dagtilbud skal være med til at understøtte børns udvikling af relationer til andre børn og til de voksne. Dette via interaktion og deltagelsesmuligheder. Det er gennem deltagelse og medindflydelse at børn i dagtilbuddet får mulighed for at opleve at høre til, føle at de bidrager værdifuldt og relevant til samvær. Alle børn, og særligt børn, der længerevarende befinder sig i udsatte positioner, er afhængige af, at det pædagogiske læringsmiljø opfatter forskellighed som en ressource og understøtter muligheden for deltagelse og medindflydelse til fælles glæde og engagement.

I vuggestuedelen øver vi særligt turtagning. Det vil sige at vente på tur, og at tage sin tur. At store vuggestuebørn hjælper små vuggestuebørn i samlingsstunde, i garderobesituationerne og i legen.

Vi bruger Reggio emilia filosofien til at støtte op om den sociale udvikling. Dette viser sig ved forskellige tilrettelagte kreative processer, hvor børnene får mulighed for at skabe et fælles tredje, via et tema. Således har vi senest arbejdet med Havet, hvori alle børn fra vuggestuen har haft små mulige opgaver med hjem, som skaber en forbindelse mellem hjem og dagtilbud, men også giver en rolle for alle børn i dette tema. De har været på stranden efter tang, skaller og sten. I skoven efter pinde og snegle. Hentet blade og sand, og en fisk. Alt dette har været bragt med ind i samlinger, hvor fællesskabet har undersøgt, taget billeder af, sanset med lugte, føle, syns- og smagssansen hvad vi har arbejdet med. Denne proces har vi derud over dokumenteret i barnets bog, og skabt muligheden for at man også hjemme kan tale med barnet, om hvad hverdagen i dagtilbuddet har indeholdt.

Det at barnet har billeder og dokumentation med hjem, understøtter barnets muligheder for at fortælle om dets dag, selv uden stort verbalsprog. Familien får mulighed for at spørge ind, og barnet blive bekræftet i at dets hverdag er værdifuld. Lige som billeder tilbage hjemmefra, giver vuggestuens voksne muligheder for at skabe forbindelsen til hjemmet via samtale.

I børnehaven arbejder vi ligeledes projektorienteret, hvor processen er den væsentlige og ikke resultaterne. Dette fordi vi med Reggio Emilias filosofi, tror på at børnenes indflydelse på projektet er det der skaber kvaliteten og pirrer nysgerrigheden til større viden. De arbejder gruppevis efter interesser og udviklingstrin. Således skaber vi grundlag for flere succesoplevelser, når sværhedsgraden af processen er tilpasset det enkelte barn.

Sprogligt folder vi dialogerne ud, med fx rim remser og relaterende sange, historier, dialogisk læsning samt lege der udvider forståelsen, fantasien og horisonterne for hvad interaktion kan.

Vi arbejder med turtagning, venskaber, legerelationer og skabelsen af venskaber udenfor børnehavetid.

Vi arbejder med tydelig guidning og at gå både foran, bagved og ved siden af barnet alt efter behov. Vi benytter piktogrammer og konkrete / dokumentation, der alt sammen er med til at gøre dagtilbuddets dag tydelig og meningsfuld.

Vi har turmakkerer, der skaber ro og forudsigelighed i udflugterne, da alle kender deres makker. Her gives der også plads til nye relation dannelser, venskaber med samtaler, grin og plads til spørgsmål fra barn til barn samt barn til voksen og visa versa.

Alle børn har brug for at blive mødt med positive forventninger, fordi det fremmer børnenes gåpåmod og positive forventninger til omverdenen. Læringsmiljøet skal både understøtte børns daglige trivsel og sociale omgang med hinanden, men også bidrage til, at børnene får erfaringer med at begå sig i verden udenfor. Det er særlig vigtigt for sammenhængen til skolen, at børnene har gode erfaringer med at tage initiativ til at indgå i relationer og med at løse konflikter.

Kommunikation og sprog

I Gørslev børnehus har vi fokus på at øve os i det at samtale. Med en base i den gode tone, det at tale pænt til og med hinanden og hver dag øvelse i det at respektere hinanden, gives der plads til at smage på nye lærte ord, nogle mere udfordrende end andre, men der igennem også en lærdom om hvad der går an, og hvad der ikke går an.

Vi vil nemlig gerne skabe sproglige strategier der er nysgerrige. Hvordan kan sproget bruges? Hvordan skaber vi sprogbrug der er rigt. Vi arbejder med det nysgerrige sprog, fx således: Den voksne ved frokostbordet, til barnet: "Hvad tro du der skal til for at jeg kan være nede i dit glas i dag?". Nu er der frit spil til fantasien og sproget.

Når børn eksperimenterer kommunikativt og sprogligt, opnår de erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber.

Det betyder at vi som voksne må hjælpe alle børn til at indgå i dialoger, hvor de lærer at skiftes til at være i en tale- og en lytteposition. At lære fra andre børn på tværs af aldre er også en vigtig del af sprogudviklingsprocessen. Legen er vigtig som en øvebane for barnets nonverbale og verbale kommunikation, ordforråd og sætninger. Det er derfor af stor betydning for tilegnelsesprocessen af sprog, at barnet understøttes i at deltage i legen. Her har vi som voksne en væsentlig rolle i deltagelsen samt udvidelsen af børns leg. Vi er de ansvarlige for, at børn får mange og forskellige erfaringer med sprog i selvorganiseret og spontan leg og andre meningsfulde aktiviteter med hinanden. Det er her vigtigt også at have blik for de børn, der ikke naturligt indgår verbalt i samtaler samt deltager lege og aktiviteter, med henblik på, at de også kommer til at indgå i fællesskaber, der understøtter deres kommunikative og sproglige udvikling.

Læringsmiljøerne må tilbyde børn en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter, der understøtter tilegnelsen af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn.

I Gørslev børnehus arbejder vi med at alle dagligdagssituationer giver rum til at barnet bliver set, hørt og forstået - også på det nonverbale. Vi forpligter os til at være opsøgende, spørge ind til barnets tanker og følelser og starte trygge tillidsfulde samtaler, hvor barnets stemme skal anerkendes. Ligeledes arbejder vi med et tæt forældresamarbejde, hvor vi kan møde forældre både i planlagte møder, men også til en spontan samtale, en sparring, vende tanker og oplevelser voksen til voksen, om Gørslevs børns samt blive ved med at udvide samarbejdet med de gode fortællinger. Vi støtter og handler altid sammen med familierne, når de deler sårbare informationer – her står vi klar med professionelle øjne, og tværprofessionelt team til sparring. Vi giver os altid tid til et møde, hvad enten det skal være hjemme eller i vores børnehus – for ingen børn skal være i mistrivsel.

Alle familier er lige for os i Gørslev børnehus. Det betyder at vi møder alle nye børn og familier, med den samme kærlighed og empati, opmærksomhed og forståelse for udvikling der tager udgangspunkt i det enkelte barn og familien – med henblik på at skabe børn i trivsel, tryghed, og læring i livsduelige sammenhænge.

Det kræver gensidig loyalitet, tæt samarbejde og ærlighed at skabe sammenhænge mellem partnerskabet med forældre og børn i udsatte positioner. Dette arbejde tager vi ansvar for og prioriterer meget højt.

Krop sanser og bevægelse

I Gørslev børnehus arbejder vi med barnesynet, og ønsker at understøtte børns udvikling af fordybelse, optagelse af de aktiviteter vi er i og at kunne skærpe sine sanser for de læringsprocesser. Vi gør en dyd ud af at de børn der har behov for noget ekstra, i aktiviteter som dialogisk læsning – bliver mødt på deres niveau. Dette betyder blandt andet, en rolig hånd på skulderen i en tæt kontakt af en voksen hvis uro opstår. Der nænsomt leder barnets opmærksomhed tilbage på højt-læsningen, i stedet for at tisse eller korrekse på barnet i plenum.

Vi har faste turdage i alle grupper. Vi arbejder med faste turmakkerer, der understøtter roen og forudsigeligheden for børnene når vi skal ud af huset. Vi har fast bolddag på idrætsbanen hvor vi arbejder med samarbejde, fællesskaber og konkurrence. Det at udvikle tab og vind med samme sind, skaber modstandsdygtige børn. At møde barnet i et

nederlag, og komme godt ud på den anden side, hjulpet af både sine venner og voksne omkring, lærer barnet at række ud, og stole på at andre mennesker grundlæggende vil dem det godt.

Tab og vind med samme sind, understøtter vi også via motorikbaner, børneyoga, lange gåture, at sætte zonen for nærmeste udvikling, så tilpas at vi hele tiden lærer noget nyt, er Gørslev børnehus' ønske. At arbejde med barnesynet betyder også at følge børns naturlige nysgerrighed, at gå med børnenes ideer og ønsker i forskellige læringsprocesser. At være opsøgende på den, og udforske sammen. Dette i ren Reggio Emilia ånd.

Gørslev børnehus er desuden deltagende i Springcenteret Ravensborghallens "leg spring og bevægelse" med førskolegruppen hvert år. Dette sammen med nærliggende dagtilbud, hvor en stor del brobygning også sker. Her benyttes også busserne.

Musikskolen i Køge kommune har derud over udbudt årlige forløb med "musik på hjul" som vores børn og medarbejdere har stor glæde af i vores børnehus.

Natur, udeliv og science

Naturen der omkranser Gørslev børnehus er skøn, og byder på både skov, landsbyliv, dyreliv og en dejlig idrætsplads, med spejderhus nær. Vi går på mange udflugter igennem året, hvor vi følger naturen omkring os og vi bliver altid venligt modtaget af landsbyen, der støtter op om vores kreative aftryk i området. Vi har blandt andet under Covid-19 nedlukningen malet på sten, med små sjove og glade billeder på, og lagt dem rundt omkring i byen, som små installationer. Det har børnene høstet stor ros for.

Vi arbejder med trafiksikkerhed, hvor vi øver det at være opmærksom, passe på sig selv og hinanden. Ser på skilte, biler, traktorer og øver det at gå. Vi går på kirkegården ved Gørslev kirke, og taler om livet og dets slutning på en naturlig måde. Flere af børnene har bedsteforældre eller oldeforældre der har gravpladser der, og her kommer anledning til at tale mere eksistentielt, om følelser og dem vi elsker.

I sensommeren 2020 havde vi i en emneproces med Bier og Hvepse, hvor vi undersøgte hvordan disse bygger deres boer, hvad de lever af og hvordan de gavner vores natur, med bestøvning. Biernes honning, der giver både sødme til vores mad, men også tit kommer i teen, når man er syg, fordi den dræber bakterier. Vi lavede bier i kreative materialer og dokumenterede med billeder, udsmykning på stuerne samt på legepladsen. Vi lærte at bier ikke gerne vil stikke, med mindre de føler sig truet. Hvorimod, hvepse er mere hidsige og ikke helt lige så spændende på legepladsen ved frugttid. Så lavede vi hvepsefælder, med plastflasker og søde drikke i, for at se om vi kunne få hvepsene væk fra vores mad – disse hang fremme til sæsonen for hvepse var ovre, og blev dagligt tjekket og talt om.

På samme måde undersøgte vi også edderkoppernes natur og hvorfor vi ser dem mere i efteråret end i sommerperioden.

I vuggestuen har vi arbejdet med samme undersøgende proces, i havteamet – tilrettelagt ud fra børnenes alder og interesse.

Vores nyeste tiltag bliver det at arbejde med digital læring under emnet natur. I 2021 vil vi arbejde med digitale skattejagter – under emner som børnene og medarbejderne fælles finder. Sikkerhed digitalt, at navigere på digitale platforme er også en læringsproces vi ønsker at udvide.

Vi har to turbusser vi kan låne af Ellebæk skolen fra tid til anden. Med dette i mente, kunne vi godt tænke os at lave et forløb på Naturskolen i Borup.

Busserne står os til rådighed til diverse udflugter, efter planlægning.

Kultur æstetik og fællesskaber

Der er et stort kulturelt fællesskab i Gørslev by, og det tager Gørslev børnehus del i. Således har vi deltaget i kulturelt æstetisk forløb i Gørslev kirke, med en klassisk operasanger. Hvor børnene fik musikalsk indlevelse og oplevelser omkring Orglet i kirken. Operasangeren spillede på det og børnene fik ligeledes lov til at prøve lyde af. Der indgik en bamse i selve forløbet, som arbejdede med det at være opmærksom på sine omgivelser. Når bamse skulle sove, skulle vi være med små stemmer eller stille i kirkerummet, og når bamsen var vågen, så kunne vi synge og være med. Læring om det høje kirkerum, der er god til sang, og også hurtigt kunne blive til larm. Visuel læring om stemmeleje og hvordan man kan benytte stilheden i fordybelse og tænkning.

Gørslev børnehus har valgt at følge den danske kultur og samfundsnorm der indbefatter de årlige højtider som jul, fastelavn, påske etc. F.eks. ved julen, er vi altid deltagende i julegudstjenesten i kirken, og mens vi er dér, er

forældrene fra FKU (forældrekontakt udvalg) i gang med at lave risengrød i Gørslev børnehus, så vi kommer hjem til varm risengrød med smør, kanelsukker og nybagte æbleskiver. Det er børnene meget glade for.

Gørslevs forsamlingshus holder hvert år et fastelavnsarrangement, som vi også deltager i. Her er der tøndeslagning, hygge og godteposer.

I forlængelse af det gode fællesskab i lokalsamfundet, har vi sammen med Forældrekontakt udvalget, udviklet det vi kalder en Forældre vidensbank. Her kan forældre indskyde deres særlige kompetencer, i form af "en spændende arbejdsplads vi må komme at besøge" "En morfar med bondegård vi må komme at besøge." "En sygeplejerske der kommer og fortæller om førstehjælp for børn" "En politi forældre som vi komme og vise en politibil frem, og tale lidt om faget." "En pædagog forælder i børnegruppen som ved og kan noget omkring slås-kultur, som gerne kommer og underviser i dette for og med børn" etc.

Når vi arbejder med æstetik og fællesskaber i vores børnehus, er det ofte også på en kreativ vis, i Reggio Emilias ånd. Vi forsøger at skabe registreringer af mestring, og skabe selvværd også igennem kreativitet. Således når et barn siger: "Jeg kan ikke tegne en traktor" så forholder vi os nysgerrige, og forsøger at indbyde til arbejdet med at kunne, ved en anden proces. Dette ved visuelt at se på en traktor. Hvilke former er der, hvad skal vi kunne for at lave en traktor. Ved hjælp af at kunne finde store cirkler i hjulene, rektangel på selve motorbunden, og styrehuset der skaber en firkant, kan vi klippe formerne ud, og nu sætte dem sammen til en traktor. Dernæst, kunne man måske tegne om den – her ser barnet, at det er medinddraget i læringsprocessen, og til sidst mestre?

I slut 2020 og start 2021 gennemgår Gørslev børnehus en stor indretningsmæssig forvandling. Startende med vuggestuen, og sidenhen børnehaven, indretter vi med nye læringsmiljøer der er understøttet ideologien for Reggio Emilia.